

Et hundeliv

Afsnit 3: – fra hvalp til veteran

Af Charlotte Gothen

Foto: privat

Skal hvalpen i en hvalpegruppe?

Når hvalpen er flyttet ind, starter det egentlige arbejde med at få en social, sikker og velopdragen hund, der kan begå sig i hverdagen. For at opnå dette kan det være en god ide at besøge en "hvalpegruppe". Der findes forskellige af slagsen, og de gemmer sig bag navne som "hvalpemotivationshold", "hvalpelegegruppe" eller "hvalpehold". Det kan kun anbefales at kigge sig omkring og danne sig et indtryk af forholdene, da der kan være store kvalitetsforskelle.

Formålet med en hvalpegruppe er:

- * at socialisere hvalpen med andre hunde og racer
- * at socialisere hvalpen med mennesker
- * at få stillet informationslysten hos ejere
- * fremme ejer-hund-forholdet
- * opdragelse
- * lære at tackle input fra omverdenen
- * positiv indflydelse på udviklingen af hvalpen

En hvalpegruppe bør bestå af ca. 5-8 hvalpe, og en blandet gruppe bestående af forskellige racer er at foretrække. Alderen af hvalpene ligger typisk mellem 8 og 18 uger men kan variere afhængig af race. En jack russell hvalp på 16 uger kann sagtens være i en gruppe med f.eks en 9 ugers berner sennen eller labrador hvalp. Derimod ville en 9 uger gammel chihuahua eller sheltie ikke have en chance i en gruppe med en 18 ugers labrador. Det er vigtigt, at hunde lærer andre hunderacer at kende, men det skal være en god erfaring for alle! Ansvar for at inddele gruppen ligger hos træneren.

Pladsen, hvor der trænes, er oftest indhegnet, og der står evt.

forskellige forhindringer såsom en tunnel eller en lille vippe på pladsen. Det er helt ok at præsentere hvalpen for forskellige "mærkelige" ting som paraplyer, plastikbånd osv. men der er ingen grund til, at pladsen ligner en farvestrålende eventyrplads.

En træningsplads med forhindringer kan være sundt for en hvalp.

Specielt når det regner, er det rart, hvis der er et tag, man kan stille sig under. Gruppens varighed er normalt ca. 90 minutter, der opdeles i 1/3 leg, 1/3 træning og 1/3 teori.

Leg

Det findes også grupper, hvor formålet er, at hvalpene blot skal lege sammen. Men også dér, eller endda specielt dér, er det vigtigt, at holdet bliver ledet af en erfaren træner. Hunde skal lære af deres egne erfaringer men ikke på bekostning af andre hvalpe! Også hundehvalpe mobber gerne, og det er ikke en erfaring der gavner nogen, hverken den der hele tiden bliver trynet, eller den der lærer, at han kan opnå noget med en sådan adfærd.

Men hvalpe skal også have chancen for at lære, at andre hunde forsvare sig, hvis der bliver bidt for hårdt.

For at kunne skelne mellem leg og mobning eller alvor er det vigtigt at kunne definere leg.

Der findes forskellige kendetegn

for leg:

- * afslappet stemning
- * rolleskift
- * social begivenhed
- * nysgerrighed
- * handlinger fra forskellige adfærdsmønstre bliver blandet
- * aktiv indlæring
- * specielt hos yngre hunde kan der opstå en vis distance til realiteten, hvor hunden ikke er kontaktbar
- * en overgang fra leg til alvor er mulig

Leg bruges til at træne forskellige færdigheder, og alt efter disse deler man leg ind i forskellige kategorier som f.eks social leg, kampleg, solitær leg, jagtleg eller objektleg. At gå i detaljer med de forskellige kategorier ville sprænge rammen her, men det kan anbefales at læse bøger om emnet, skrevet af Dr. Dorit Feddersen-Petersen.

Leger de, eller er det alvor?

Typisk for leg er de overdrevne bevægelser og mimik. Tit bliver der gået meget og højt, vist tænder, knurret og bidt. Hvis legen dog bliver ensidig er det ofte et tegn på at legen udvikler sig til alvor.

Eksempel

Tre hunde leger tag-fat med hinanden, det ene øjeblik er den ene foran, det næste en anden. Af og til bliver den førende "fanget",

Bliver der for megen nærkontakt, må man forsvare sig.

alle hunde tumbler i en bunke, vild gøen, snappen osv. skiftevis øverst og nederst i bunken. Det kan se voldsomt ud, hvis en hund ligger nederst i bunken og bider om sig, mens de andre skiftevis bider den i benene eller gør, for at i det næste øjeblik at spæne af sted over plænen.

Hvis denne leg pludselig bliver ensidig, hvor det hele tiden er den samme, der bliver trynet, og stemningen skifter fra afslappet til spændt, er det tid at skride ind. Tre hunde, der leger sammen, skifter hurtigere fra leg til mobning eller alvor, end to hunde gør det. Visse hunde er dog gerne "offer-hunde", der gerne lader sig jage og tryne af andre. Derfor er det så vigtigt at kunne læse hundenes kropssprog og have erfaringen til at styre en flok hvalpe, så alle får sunde oplevelser. Der er dermed ikke sagt at en fræk hvalp ikke kan have godt af at ligge nederst i en bunke under flere af dem, han ellers selv gerne mobber.

Det er hverken godt at skride ind for tidligt eller helt at undlade det. Hvis en hvalp hele tiden er efter en anden, og denne forsøger at komme væk, skal den dominerende hvalp afbrydes, når han opfører sig upassende. Det er også vigtigt at forstå, at hvis hvalpen ikke lærer at afprøve og udforske aggressiv adfærd, vil den ikke kunne udvise normal og passende adfærd når den er voksen!

Tre mod én.

Træning og teori

Hvalpegruppen giver hundeejerne mulighed for at få svar på alle mulige spørgsmål og gennem praktiske øvelser lære, hvordan de kan opdrage deres hund på en sjov og effektiv måde.

Da det som hund i vores hverdag ikke er muligt et leve et stressfrit liv, er det vigtigt, at hvalpen lærer at tackle stress og frustration på en passende måde.

Disse situationer er nemme at gengive i en hvalpegruppe. F.eks. er det for en hvalp, der gerne vil lege, frustrerende at sidde og kigge på, mens de andre leger. Man henter hvalpen fra legen og lader den sidde og vente nogle minutter. Den vil typisk pibe og prøve at komme hen til de andre. Hvalpen skal ikke påvirkes af ejeren, som venter roligt, indtil hvalpen affinder sig med situationen og forholder sig roligt. Herefter kan hvalpen slippes løs igen og lade den lege med de andre. Dette kan ske på skift med alle hvalpene uden noget fast mønster.

I hvalpegruppen bliver hvalpen også præsenteret for ting, den ikke kender, og som den måske reagerer utrygt på, f. eks på en opslået paraply eller måske endda på en anden hund. Som hundeejer findes der forskellige måder at reagere på. Det vigtigste, ejeren skal huske, er at hvalpen ikke ved, **hvad** vi siger, men kun **hvordan** vi siger det.

Eksempel:

Fru Hansen kommer med sin gravhundehvalp i gruppen for første gang, alle hvalpe er i snor. Da hvalpen ser de andre hunde, specielt de store, bliver den forskrækket og skynder sig bag "mors skørter". Fru Hansen taler beroligende til sin hund: "Nåååå er du bange? De gør dig ikke noget, rolig rolig". Desværre hjælper det ikke, så hun skynder sig ned på hug til hunden for at kæle beroligende med den, mens hun taler i en lind strøm. Hvalpen bliver mere og mere urolig og forsøger enten at

løbe til udgangen eller at klatre op på armen. Måske tager hun den op, og så begynder den at gø ad de andre. Hele tiden bliver der talt beroligende til den.

Næste gang reagerer hvalpen allerede nervøst, da de går igennem lågen til pladsen. Det er altså allerede her muligt at forhindre hvalpen i en normal omgang med andre hunde! Og Fru Hansen ville endda bare gøre det så godt som muligt...

Hvad går der galt?

Alene synet af en 10 ugers newfwhvalp kan være en stor mundfuld for en lille gravhund, hvorfor det ikke er unormalt, at den reagerer ængsteligt. Den går bag sin "madmor" for lige at se sagen an. Hun reagerer med det samme, lettere hektisk, og "fortæller" hvalpen, at den er dygtig og forstærker dermed den adfærd, hvalpen viser i det øjeblik. Hun giver altså hvalpen ret i, at der er noget at være nervøs for. Hvalpen bliver altså mere nervøs og forsøger at komme væk fra de andre.

Jamen hun taler jo med den, for at den skal beroliges, hun belønner den jo ikke!? Hvalpen forstår kun **tonefaldet**, der bliver talt i, og det lyder nøjagtigt, som når hun roser den. Hun giver hvalpen det indtryk, at det, den gør, er det rigtige. Fru Hansen forsøger at **forklare** sin hund, at den ikke skal være bange.

Da hvalpen ikke forstår, hvad hun siger, bliver hun nød til at **vis** hvalpen, hvordan den skal forholde sig. Det er helt ok for en hvalp at reagere forskrækket. Den vil i sin usikkerhed henvende sig til sin ejer. Her er det vigtigt, at ejeren forholder sig roligt og suverænt. At ejeren er afslappet og ikke tager sig af hvalpens usikkerhed, giver netop hvalpen sikkerhed for, at der ikke er noget at være bange for.

Hvalpe er nysgerrige! Hvis man giver hvalpen et øjeblik, skal nysgerrigheden for det nye nok overvinde usikkerheden. Hvis hvalpen derefter af sig selv tager kontakt til de andre, kan man rose den, hvis man har behov for det...

Hvalpe bør i hvalpegruppen

desuden lære ting såsom at slippe noget, den har i munden, lade noget ligge, som den ellers gerne vil have (griseøre f.eks.), gå pænt i snor, at lade sig røre overalt og lade sig lægge på siden evt. på et bord (typiske situationer hos en dyrlæge), "sitte" og "dække", komme når der bliver kaldt, ikke bide i fingre osv.

Når hvalpen er blevet for stor til

hvalpegruppen (typisk omkring 16-18 ugers alder), sker der tit en glidende overgang til "unghundegruppen", hvor tiden er ligeligt fordelt mellem træning og leg. Her bliver de ting, der er blevet lært i hvalpegruppen fordybet, og det bliver tid at kræve lidt mere af hunden. Frem for alt lærer man sin hund at kende, når den er i lømmelalderen! Mere om denne i næste afsnit.

Om forfatteren

Charlotte Gothen er født og opvokset med newfoundlands.

Hun bor og arbejder i Tyskland, hvor hun er uddannet adfærdskonsulent ved det anerkendte Canis-Zentrum für Kynologie - et studium, der varer tre år.

Charlotte Goth-ens daglige arbejde består af problemløsning hos hunde og deres ejere.